

Asia: VN/22730/2023

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023-2027 annetun asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Viite: VN/22730/2023 Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023-2027 annetun asetuksen muuttamisesta.

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023-2027 annetun asetuksen muuttamisesta.

Teknologiateollisuus ry pitää kannatettavana sitä, että ehdotetuilla muutoksilla selkeytettäisiin sellaisia hankkeita, joiden tavoitteena on uusiutuvan vedyn tai siitä jalostetun polttoaineen tuotantoa sekä edistetään sähkö- ja lämpövarastojen sekä hukkalämmön hyödyntämishankkeiden tukemista koskevia edellytyksiä.

Runsas uusiutuva ja päästötön sähkö tulee olemaan Suomelle merkittävä etu kilpailtaessa puhtaan teollisuuden investoinneista. Teknologiateollisuus ry pitää tärkeänä, että suomalaisille toimijoille tarjotaan parhaat mahdollisuudet puhtaaseen ja päästöttömään energiantuotantoon sekä teollisuuden prosessien sähköistämiseen.

Siirtyminen hiilineutraaliin yhteiskuntaan edellyttää sähköjärjestelmän joustavuuden kehittämistä ja mahdollistaa uusien tuotantoratkaisujen, liiketoimintamallien sekä älykkään energiaohjauksen kasvua. Kannusteita on tarjottava parhaimmille puhtaan energiantuotannon ja teollisuuden tutkimus-, kehittämis- ja demonstraatiohankkeille.

Teknologiateollisuus ry nostaa lausunnossaan esille seuraavaa:

Teknologiateollisuus ry pitää tärkeänä, ettei soveltamisalan ulkopuolelle jätettäisi teollisuuden vähähiilistämishankkeita eikä infrastruktuurihankkeita. Esimerkiksi terästeollisuus on yksi maailman suurimmista hiilidioksidipäästöjen aiheuttajista ja sen osuus kaikista hiilidioksidipäästöistä on noin 7% maailmassa. Myös Suomessa terästehtaat ovat suurin yksittäinen hiilidioksidipäästöjen aiheuttaja. Tämän vuoksi olisi perusteltua suunnata energiatukea myös energiaintensiivisiin teollisuuden hankkeisiin, jotta Suomen tavoitteet hiilineutraaliudesta ja nettonegatiivisuudesta voidaan saavuttaa.

Teknologiateollisuus ry pitää myös tärkeänä, että myös yksittäisiä sähköakkuhankkeita ja muita varastointiin liittyviä hankkeita voitaisiin tukea energiatausta. Voimakkaasti lisääntyvä puhtaan sähkön tuotanto ja kulutus edellyttää energijärjestelmän kehittämistä tulevina vuosina. Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen puhtaalla sähköllä niin teollisuudessa, lämmityksessä kuin liikenteessä tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden parantaa Suomen hiilineutraaliustavoitteita ja huoltovarmuutta. Tämä edellyttää sähköjärjestelmän joustavuuden ja erilaisten varastointiratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa.

EU:n tavoitteena on energiatehokas Eurooppa. EU:n sitova energiatehokkuustavoite vuodelle 2030 tulee kiristymään, joka tarkoittaa Suomen osalta energian loppukäytön vähentämistä nykyisestä noin 290 terawattitunnista noin 15 prosentilla. Energiatehokkuutta tulee lisätä, vaikka vähäpäästöisen sähkön kulutus kokonaisuudessaan kasvaa luovuttaessa fossiilienergian käytöstä. Suomessa tuleekin edistää energian tehokasta käyttöä kasvattamalla energiatehokkuussopimusten määrää Suomessa. Energiatuki on ollut tähän asti erinomainen porkkana energiatehokkuussopimusjärjestelmään liittyneille toimijoille. Energiatehokkuutta voidaan edistää erityisesti sähkön ja lämmön kulutusjousto- ja varastointiratkaisujen osalta.

Uuden energiatukiasetuksen mukaan energiatuen myöntämisen yleissä edellytyksissä kansallinen päätös halutaan pitää ryhmäpoikkeusasetuksesta tiukempana. Uuden linjauksen mukaan hankkeita ei saisi aloittaa ennen tukipäätöksen myöntämistä. Harkinnanvarainen energiatuki soveltuu erityisesti kokeiluhankkeille ja uuden teknologian kaupallistamiseen. Tämän vuoksi Teknologiateollisuus haluaa painottaa, että uuden teknologian hankekehitys ja toteutus vie yrityksiltä erittäin paljon aikaa ja resursseja.

Tämän vuoksi on ensisijaisen tärkeää, että uuden teknologian hankkeiden investointihakemusten käsittely ja päätöksenteko ei viivästytä hankkeiden aloittamista entisestään.

